

کتاب در آلمان

خسرو ناقد

برای همشهری ارجمندم
داریوش نویدگوئی، مدیر انتشارات نوید
به یاد دیداری که دو سال پیش
در نمایشگاه کتاب فرانکفورت داشتیم.

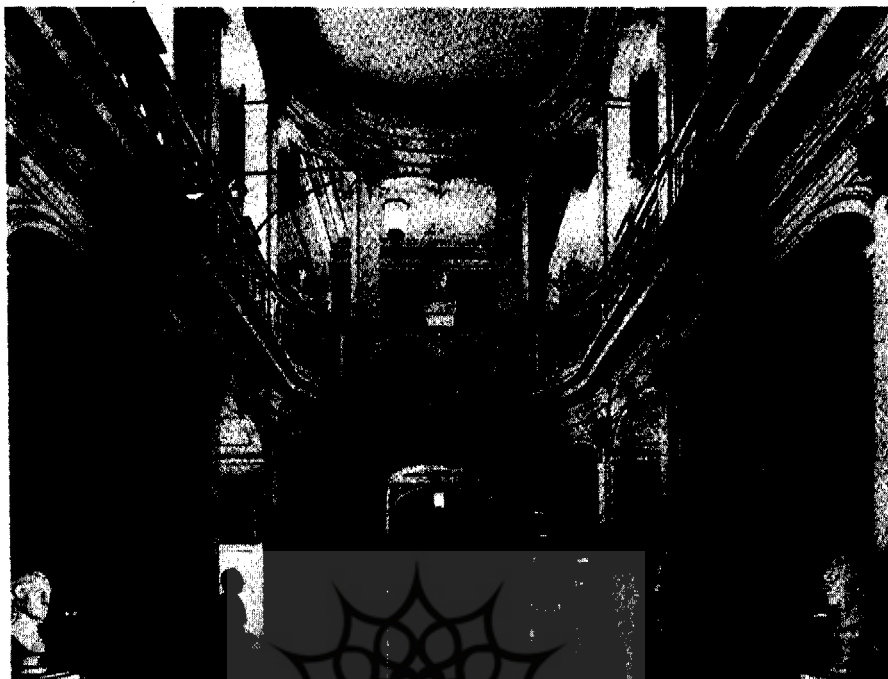
در دیداری که امسال از چهل و پنجمین نمایشگاه جهانی کتاب فرانکفورت داشتم، فرصت یافتم تا آمار و اطلاعاتی نیز درباره «کتاب در آلمان» گرد آورم که به گمانم می تواند برای اهل قلم، ناشران، کتابفروشان و خلاصه همه کسانی که در کشورمان به گونه ای با کتاب و کتابت سروکار دارند جالب و سودمند باشد. البته این اطلاعات بطور مستقیم به نمایشگاه کتاب فرانکفورت مربوط نمی شود؛ بلکه بیشتر وضعیت کتاب در آلمان و جایگاه «اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان» را تا حدی مشخص می کند. ولی اگر کسانی مایلند از تاریخچه نمایشگاه کتاب فرانکفورت و دگرگونی هائی که در طول بیش از چهار دهه در سازمان این نهاد فرهنگی - اقتصادی عظیم بوجود آمده است و همچنین از چگونگی برگزاری این نمایشگاه و جایزه های که هر سال به نویسنده و یا شخصیتی فرهنگی - اجتماعی اعطاء می شود، آگاه شوند، می توانند به مقاله ای که نگارنده این سطور در شماره ۲۱ مجله کِلک نگاشته است، مراجعه کنند. نوشته حاضر با آمار و ارقامی که همراه دارد در واقع مکمل آن مقاله بشمار می آید که در مجموع هم برای عامه کتابخوان جالب است و هم بکار مسئولان امور مربوط به کتاب، دست اندرکاران نمایشگاه کتاب تهران و ناشران و کتابفروشان ایرانی می آید.

کتاب افزون بر کارکرد و تأثیر فرهنگی عظیمی که در جامعه دارد به عنوان کالا نیز از لحاظ اقتصادی دارای اهمیت بسیار است و بازار کار نسبتاً وسیعی را نیز دربر می گیرد. برای مثال در سال ۱۹۹۲ میلادی حجم فروش کتاب در آلمان بالغ بر ۱۳/۴ میلیارد مارک بوده است که نسبت به

سال ۱۹۹۱ حدود ۳/۷ درصد افزایش یافته است. حجم فروش نشریات و مجلات نیز (بدون روزنامه‌ها) ۱/۴ میلیارد مارک بوده که در عرض یک سال رشدی معادل ۴ درصد داشته است. در آلمان تعداد ۱۷۲ هزار نفر در مؤسسات انتشاراتی و کتابفروشی‌ها به کار اشتغال دارند که شاغلین چاپخانه‌ها و شرکت‌های بازاریابی کتاب نیز به آنها اضافه می‌شوند. صادرات کتاب از آلمان به کشورهای دیگر در سال ۱۹۹۲ بیش از ۱/۵ میلیارد مارک و واردات کتاب به آلمان ۹۳۱ میلیون مارک بوده است. البته این آمار مربوط به کشوری است که مردمانش بطور متوسط در روز ۲۰ دقیقه کتاب، ۳۰ دقیقه روزنامه و ۱۵ دقیقه مجله می‌خوانند و هر خانواده ۲ تا ۴ نفره، به نسبت درآمدشان، در ماه بین ۵ تا ۵۵ مارک برای خرید کتاب در نظر می‌گیرد. گذشته از همه اینها، دولت در پشتیبانی از ناشران و کتابفروشان کوتاهی نمی‌کند و از اهمیتی که این صنف در جامعه دارد بخوبی آگاه است و تسهیلات لازم را برایشان بوجود آورده است و از هر لحاظ به آنان کمک می‌کند. ناشران نیز متقابلاً در قراردادهائی که با نویسندگان و مترجمان انعقاد می‌کنند، گذشته از قوانینی که در این مورد وجود دارد، حق و حقوق صاحبان آثار را نیز بطور منصفانه رعایت می‌کنند.

کتابخانه‌های عمومی، کتابخانه‌های دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها، مؤسسات دولتی و وزارتخانه‌ها و نهادهای فرهنگی و اجتماعی سالانه صدها هزار جلد کتاب و نشریات گوناگون خریداری می‌کنند که خود کمک بزرگی به ناشران و کتابفروشان است و سهم بسزائی در تضمین حیات اقتصادی آنها دارد. از همه مهمتر اینکه نهادهای دولتی به هنگام سفارش کتاب و نشریه مورد احتیاج خود، میان ناشران و کتابفروشان تبعیض قائل نمی‌شوند؛ این‌طور نیست که مثلاً چند بنگاه و مؤسسه انتشاراتی خاص و یا روزنامه و مجله بخصوصی تمام سفارشات کتاب و نشریه را دریافت کنند و بر دیگران رجحان داشته باشند؛ فقط به این دلیل که مثلاً از لحاظ سیاسی و یا فرهنگی با دولت وقت همراهی دارند. کتابخانه‌ها به نسبت بودجه‌ای که در اختیار دارند نشریات گوناگون و کتابهای مختلفی را در همه زمینه‌ها سفارش می‌دهند؛ آنهم بدون در نظر گرفتن راه و روش مجله یا سیاستی که بر مؤسسه انتشاراتی حاکم است. حتی بر طبق قانون، وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی موظف‌اند آگهی‌های خود را بطور عادلانه در میان روزنامه‌ها و نشریات گوناگون تقسیم کنند.

همین‌جا اشاره کنم که ناشران و کتابفروشان آلمان نیز از سوئی در محدوده قانون با هم رقابت سالم و سازنده دارند و حتی در مواردی همکاری‌های نزدیک و کارهای مشترک، و از سوی دیگر دیرزمانی است که در اتحادیه مستقلی گرد آمده‌اند که هم حافظ منافع آنان است و هم بر طبق اساسنامه و نظامنامه‌ای که همگی به آن پایبنداند روابطشان را تعیین و تنظیم کرده و اختلافات احتمالی خود را نیز بر مبنای آن حل و فصل می‌کنند. اگر هم دولت خدای ناکرده قصد دخالت غیرقانونی و ممیزی کتاب را داشته باشد، باز هم «اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان» است که در مقابلش قد علم می‌کند و از راه‌های قانونی جلوی قانونی و هرگونه اعمال فشار را می‌گیرد. جالب

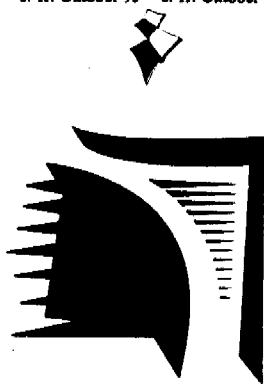

اینکه طرح‌های اولیه قوانینی که به کتاب و نشر و پخش و حدود و ثغور آن مربوط می‌شوند از سوی این اتحادیه تهیه و به پارلمان آلمان فرستاده می‌شود که بعد در کمیسیون‌های مشترکی که نمایندگان اتحادیه ناشران و کتابفروشان نیز در آن به عنوان مشاور شرکت دارند تکمیل شده و بصورت قانونی درمی‌آید.

سنگ بنای اولیه اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان در سال ۱۸۲۵ میلادی در لایپزیگ گذاشته شد و نخستین شماره «نشریه اتحادیه» در سال ۱۸۳۴ منتشر شد که در ابتدا بطور هفتگی و بعد از مدتی روزانه انتشار می‌یافت. این نشریه که تا امروز بطور مرتب انتشار می‌یابد در زمره قدیمی‌ترین نشریات صنفی محسوب می‌شود. از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۹۱ و بعد از تقسیم آلمان، در تشکیلات اتحادیه و نیز نشریه انشعاب بوجود آمد و به این خاطر یکی در فرانکفورت و دیگری در لایپزیگ منتشر می‌شد. ولی بعد از اتحاد دوباره آلمان این نشریات نیز یکی شدند و در حال حاضر با ۱۵۰۰۰ تیراژ هر هفته دو بار انتشار می‌یابد. در همان سالهای نخستین تأسیس اتحادیه، مدرسه‌ای نیز برای کارآموزان حرفه کتابفروشی توسط «فریدریش کریستف پرتس» بنیانگذاری شد که بعدها به دانشکده‌ای تبدیل شد که در آن امور نشر و پخش و هرآنچه مربوط به بازرگانی کتاب است تدریس می‌شود. البته این دانشکده جدا از دانشکده کتابداری است.

«نمایشگاه کتاب» نیز یکی از ابتکارات «اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان» بود. «نمایشگاه جهانی کتاب فرانکفورت»، که به عنوان بزرگترین و مهمترین نمایشگاه کتاب در جهان

45. Frankfurter Buchmesse 45th Frankfurt Book Fair
6.-11. Oktober 93 6.-11. Oktober 93

آرم اولیه « اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان »

آرم کنونی « اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان » بوستر چهل و پنجمین نمایشگاه جهانی کتاب فرانکفورت

شناخته شده است، نهاد مستقلی است که در سال ۱۹۴۹ میلادی برای نخستین بار به صورت امروزی آن برگزار شد. دولت آلمان در تشکیلات نمایشگاه و سیاست‌های جاری بر آن هیچ دخالتی ندارد. در اینجا شاید بی‌فایده نباشد که نمونه‌ای از همکاری نهاد های دولتی را با ناشران آلمانی زبان بدست دهیم. از جمله کمک‌هایی که مؤسسات دولتی به ناشران می‌کنند، پشتیبانی از ناشرانی است که اقدام به ترجمه و انتشار و پخش آثار نویسندگان آفریقائی، آسیائی و آمریکای لاتینی می‌کنند مثلاً «انستیتوی روابط خارجی» وابسته به وزارت امور خارجه آلمان با کمک‌های مالی خود از مؤسسه انتشاراتی «اونیونز فلاگ» که بیشتر انتشارات خود را به آثار نویسندگان این کشورها اختصاص داده است پشتیبانی می‌کند؛ بدون آنکه دخالتی در گزینش نویسندگان و آثار آنها اعمال کند. از جمله ترجمه و انتشار چند کتاب از نجیب محفوظ نویسنده معاصر مصری و کتاب «جای خالی سلوچ» محمود دولت‌آبادی با کمک‌های مالی «انستیتوی روابط خارجی» منتشر شدند. این اقدام برای تشویق و ترغیب ناشران جهت معرفی آندسته از نویسندگان خارجی است که یا در آلمان شهرت آنچنانی ندارند و یا اصولاً گمنام‌اند؛ تنها بشرطی که ترجمه و انتشار این آثار به زبان آلمانی باشد؛ حال خواه این مؤسسات انتشاراتی آلمانی یا تشکیلات آنان در کشور دیگر باشد. مؤسسه انتشاراتی «اونیونز فلاگ» در زوریخ (سوئیس) مستقر است ولی تمام انتشاراتش به زبان آلمانی است. این مثالی بود از همکاری صمیمانه میان نهادهای دولتی و یک بنگاه انتشاراتی مستقل که می‌تواند سرمشق قرار گیرد.

«اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان» ۶۴۷۹ عضو دارد که از ۲۰۹۲ ناشر، ۴۲۳۶ کتابفروش، ۷۴ بازارباز و ۷۷ واسطه میان ناشر و کتابفروشی تشکیل می‌شود و تنها ۵۱۱ ناشر و کتابفروش آلمانی در آن عضویت ندارند. آنچه تا اینجا آمد همه مربوط به ناشران کتاب و کتابفروشان بود. در آلمان تعداد ۳۰۸۵ ناشر مجله و روزنامه و هفته‌نامه نیز وجود دارند که ۱۲۳۳ روزنامه و ۸۱۰۶ مجله منتشر می‌کنند. فروش سالانه مجلات و روزنامه‌ها چیزی کمتر از ۴۲ میلیارد مارک است و بیش از ۲۸۴ هزار نفر را بکار مشغول داشته‌اند. این ارقام فقط مثنی بود نمونه خروار؛ وگرنه دنیای روزنامه‌ها و مجلات آلمانی برای خود دنیای جداگانه‌ای است که شاید در فرصت مناسب دیگری به بررسی وضعیت و جایگاه آن در جامعه آلمان پرداختم.

در پایان مقاله نمودارها و جدول‌هایی از وضعیت کتاب در آلمان آماده کرده‌ام که همراه با توضیحات کوتاهی در زیر می‌آید. اما اجازه بدهید پیش از آنکه این نوشته را به آخر برسانم نکته‌ای را متذکر شوم: قصد من از بررسی کوتاه وضعیت کتاب در آلمان این نبود که با ردیف کردن آمار و ارقامی، برای مثال توان اقتصادی و وسعت تشکیلات مؤسسات انتشاراتی و اتحادیه ناشران و کتابفروشان آلمان را نشان دهم. هدف اصلی من نشان دادن نمونه همکاری صمیمانه و سازنده‌ای است که میان نهادهای فرهنگی و دولتی از یک‌سو و مؤسسات نشر و پخش کتاب و مدیران جراید از سوی دیگر می‌تواند برقرار شود. البته پیش شرط یک‌چنین همکاری و همیاری متقابل، یکی احساس مسئولیت، سعه صدر و تواضعی است که در رفتار و سیاست‌های سرپرستان وزارتخانه یا تشکیلاتی که به امور کتاب و نشریات دیگر می‌پردازد، می‌باید وجود داشته باشد؛ و دیگر همت و تلاش ناشران و کتابفروشان است که با تشکیل اتحادیه‌ای علنی و رسمی، با جدیت تمام حافظ منافع و مدافع حقوق خود باشند. ناگفته نگذارم که از «نمونه آلمان» نباید و نمی‌توان الگوبرداری و تقلید کرد؛ اما دانستن اینکه دیگران چه راهی را طی کرده و در این راه با چه دشواری‌هایی روبرو شده‌اند، به ما این امکان را می‌دهد که از خطاهای دیگران بیاموزیم و حتی المقدور از تکرار آنها بپرهیزیم. وگرنه ما باید بر اساس فرهنگ و آداب و سنن جامعه خودمان و با حفظ هویت ملی بر مشکلات فایز آئیم و برای مسایل کشورمان راه‌حل‌های مناسبی بیابیم.

شماره ۶: در بخش معلومات عمومی از میان ۵۹۱۴ عنوان کتاب، در مجموع ۴۷۸۰ عنوان را کتاب‌های جوانان و کودکان تشکیل می‌دهند. (بیش از ۸۰ درصد) اما آنچه در نظر اول جلب توجه می‌کند درصد بالای کتابهای بخش علوم اجتماعی (۲۱/۹٪) و زبان، علوم ادبی و ادبیات داستانی است (۲۰٪) که در عنوان کتابهای جیبی به بیش از ۵۰ درصد می‌رسد.

شماره ۲: در این آمار فقط ناشران و کتابفروشان شهرهای بزرگ آلمان آمده است، اما در شهرهایی هم که ۱۰ تا ۲۰ هزار نفر جمعیت دارند، نیز کتابفروشی و حتی مؤسسات انتشاراتی وجود دارد.

شماره ۳: کتابهای جیبی با ۱۴ درصد فروش کمافی‌السابق در صدر جدول فروش انتشارات مختلف قرار دارند. قیمت مناسب کتابهای جیبی و تیراژ بالای آنها علت اصلی فروش زیاد این نوع کتاب است.

تقسیم‌بندی موضوعی عنوان کتابهای منتشرشده در سال ۱۹۹۲ میلادی در آلمان

موضوع‌ها	تعداد عنوانهای چاپ اول	تعداد عنوانهای چاپ جدید	تعداد عنوانهای جمع کل	درصد	کتابهای جیبی
معلومات عمومی	۲۱۱۰	۱۸۰۴	۵۹۱۴	٪۸/۸	۱۱۸۹
فلسفه، روانشناسی	۲۰۸۱	۱۰۵۱	۳۱۳۲	٪۴/۶	۸۸۱
دین، الهیات	۲۶۴۶	۹۴۹	۳۵۹۵	٪۵/۳	۴۰۶
علوم اجتماعی	۱۰۸۵۷	۳۸۷۱	۱۴۷۲۸	٪۲۱/۹	۹۲۹
ریاضیات، علوم طبیعی	۳۱۳۳	۸۶۰	۳۸۱۳	٪۵/۷	۲۰۸
علوم عملی، پزشکی، تکنیک	۶۱۳۸	۲۶۶۰	۸۷۹۸	٪۱۳/۱	۷۷۲
هنر، هنرهای دستی، عکاسی، موسیقی، سرگرمی، ورزش	۴۰۱۹	۱۰۶۲	۵۰۸۱	٪۷/۵	۵۶۵
زبان، علوم ادبی، ژمان، ادبیات داستانی	۹۳۶۵	۴۰۶۱	۱۳۴۲۶	٪۲۰/۰	۵۸۵۶
جغرافیا، تاریخ	۶۴۸۷	۲۳۰۳	۸۷۹۰	٪۱۳/۱	۷۵۲
جمع کل	۴۸۸۳۶	۱۸۴۴۱	۶۷۲۷۷	٪۱۰۰/۰	۱۱۵۵۸

شماره ۱

شماره ۴: در مورد این جدول از دیدگاه‌های مختلف می‌توان اظهار نظر کرد. ولی پیش از هر چیز باید به این موضوع اشاره کرد که درصد کسانی که در ستون «کتاب نمی‌خرند» آمده‌اند به این معنا نیست که از کل جمعیت آلمان ۴۵ درصد اصلاً کتاب نمی‌خرند، بلکه از این عده بخش بزرگی به هر دلیل (و از جمله دلیل مالی) کتابهای مورد احتیاج خود را از کتابخانه‌های عمومی تهیه می‌کنند. ولی آنچه در این جدول چشمگیر است نسبت سطح تحصیلات و درآمد ماهانه با خرید کتاب است. همین‌جا اشاره کنم که در این آمار درآمد ماهانه ناخالص کل خانواده در نظر گرفته شده است. اینکه زنان بیشتر از مردان کتاب می‌خرند و می‌خوانند نیز تازگی ندارد و شاید مختص به کشور و مردم آلمان هم نباشد.

شماره ۵، ۶، ۷: اهمیت این نمودارها و جدول‌ها شاید بیشتر در این باشد که تبادل فرهنگی میان کشورها و زبانهای مختلف را نشان می‌دهند. در آلمان نیز نزدیک به ۷۰ درصد از ترجمه‌ها از زبان انگلیسی صورت می‌گیرد. اما اگر در جدول شماره ۶ مجموع عنوان کتابهایی را که از زبانهای غیراروپایی به زبان آلمانی ترجمه شده‌اند در نظر بگیریم و حتی «بقیه زبانها» را هم جزو آنها به حساب بیاوریم، می‌بینیم که در مجموع فقط ۲۴۶ عنوان (۲/۵ درصد) را تشکیل می‌دهند. بنابراین تا آنجا که به کتاب مربوط می‌شود نمی‌توان از تبادل فرهنگی میان مشرق‌زمین و مغرب‌زمین سخن به میان آورد، بلکه بیشتر تبادل میان کشورها و زبانهای اروپایی است. شاید هم علت این کمبود در کم‌کاری و یا عدم وجود مترجمان خوب زبانهای شرقی باشد، و یا کم‌توجهی ناشران آلمانی به آثار نویسندگان شرقی و یا اینکه آثار نویسندگان معاصر شرق توان برابری با آثار غربیان را ندارند؟!

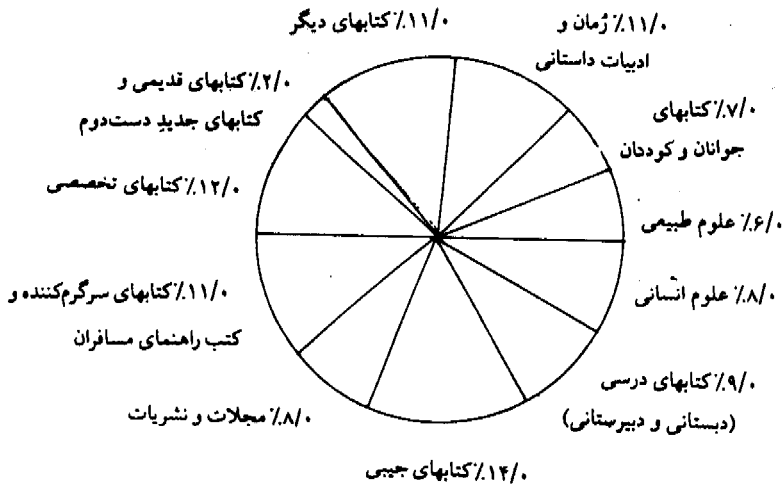
شماره ۸: در مقایسه عنوان کتاب‌های منتشره در کشورهای مختلف می‌باید تعداد جمعیت، توان اقتصادی و سطح فرهنگی کشورها را در نظر گرفت.

نمودار تعداد مؤسسات انتشاراتی و کتابفروشی‌ها در شهرهای بزرگ آلمان (آمار سال ۱۹۹۲)

تعداد عناوینهای منتشرشده	تعداد	تعداد مؤسسات		
در طول یکسال	کتابفروشی‌ها	انتشاراتی	تعداد جمعیت	نام شهر
۲۰۹	۵۲	۴۳	۶۲۷۰۰۰	ایسن
۶۶۷۹	۱۲۹	۱۳۷	۵۱۹۹۰۰	اشنوتگارت
۵۸۰۷	۳۳۰	۲۴۳	۳۴۴۶۰۰۰	برلین
۲۴۶	۶۱	۱۹	۵۵۲۷۰۰	برومین
۷۱۳	۶۵	۵۵	۲۹۶۲۰۰	بن
۴۲۶	۳۸	۳۳	۱۴۰۰۰۰	دارمشتات
۲۲۵	۳۳	۹	۶۰۱۰۰۰	دورتموند
۱۱۲۱	۸۰	۶۲	۵۷۷۶۰۰	دوسلدورف
۶۳۱۴	۱۵۳	۱۳۲	۶۵۴۱۰۰	فرانکفورت
۱۲۷۶	۲۸	۲۴	۱۹۳۸۰۰	فرایبورگ
۱۸۸۰	۱۵۳	۸۷	۹۵۶۷۰۰	کلن
۲۵۳	۳۲	۱۸	۲۴۷۱۰۰	کبل
۵۷۷	۲۳	۱۲	۱۲۴۳۰۰	گوتینگن
۴۵۰	۵۴	۳۶	۵۰۳۲۰۰	لاپزیگ
۳۳۱	۴۳	۲۷	۱۸۲۹۰۰	ماینز
۳۸۹	۴۰	۱۷	۲۶۴۲۰۰	مونستر
۱۲۹۷۲	۲۳۸	۳۱۹	۱۲۲۹۰۰۰	مونیخ
۳۲۰	۳۷	۱۴	۳۸۵۵۰۰	دُپرتال
۷۳۲	۳۰	۱۹	۱۲۸۵۰۰	دُرتسبورگ
۹۰۹	۳۵	۲۲	۲۶۴۰۰۰	ویسبادن
۵۴۴	۶۴	۳۸	۵۱۷۵۰۰	هانور
۲۲۵۱	۲۱۶	۱۳۶	۱۶۶۸۸۰۰	هامبورگ

شماره ۲

نمودار درصد فروش انتشارات گوناگون (سال ۱۹۹۲ میلادی)

شماره ۳

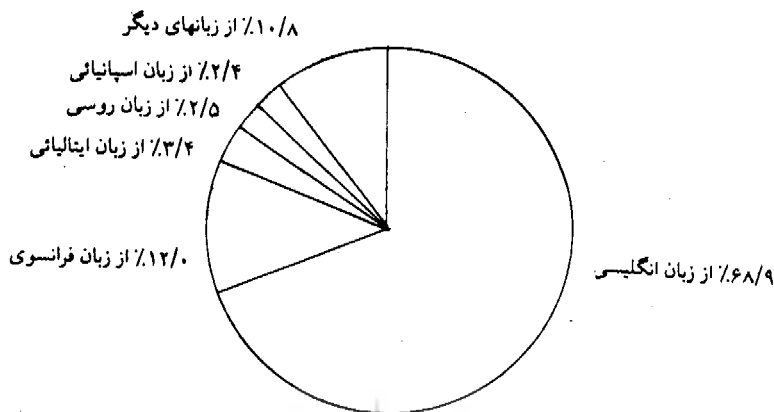
۱۷۶

شماره ۴

نمودار درصد خرید تعداد کتاب در طول یک سال (۱۹۹۲ میلادی)

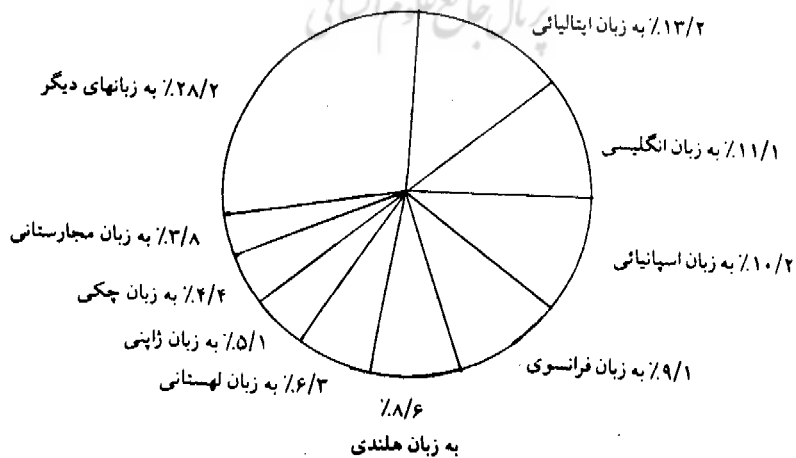
کتاب نمی خوند	۱ تا ۲ کتاب	۳ تا ۹ کتاب	۱۰ کتاب و بیشتر	
٪۴۵	٪۱۰	٪۳۱	٪۱۴	کل جمعیت
٪۴۵	٪۱۰	٪۲۹	٪۱۳	مردان
٪۴۳	٪۱۰	٪۳۳	٪۱۴	زنان
٪۳۹	٪۱۲	٪۳۵	٪۱۴	۱۴ تا ۲۴ ساله
٪۳۸	٪۱۰	٪۳۵	٪۱۷	۲۴ تا ۴۹ ساله
٪۵۵	٪۹	٪۲۶	٪۱۰	۵۰ ساله و بیشتر
٪۶۰	٪۱۱	٪۲۳	٪۶	با تحصیلات ابتدایی
٪۳۲	٪۱۰	٪۴۲	٪۱۶	با تحصیلات متوسطه
٪۱۵	٪۵	٪۴۱	٪۳۹	دپلمه و دانشگاهی
٪۲۹	٪۱۱	٪۲۹	٪۱۱	درآمد ناخالص خانواده تا ۴۰۰۰ مارک
٪۳۷	٪۱۰	٪۳۷	٪۱۶	درآمد ناخالص خانواده تا ۵۰۰۰ مارک
٪۳۴	٪۸	٪۳۵	٪۲۲	درآمد کل ناخالص خانواده بیشتر از ۵۰۰۰ مارک

نمودار درصد عنوان کتابهایی که از زبانهای مختلف به زبان آلمانی ترجمه و منتشر شده‌اند
(۱۹۹۲ میلادی)

شماره ۵

نمودار درصد عنوان کتابهایی که از زبان آلمانی به زبانهای دیگر ترجمه شده‌اند
(سال ۱۹۹۲ میلادی)

شماره ۷

شپوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

نمودار عنوان کتابهایی که از زبانهای مختلف به زبان آلمانی ترجمه و منتشر شده است
(در سال ۱۹۹۲ میلادی)

نام زبان	کُل عنوان کتابها	درصد	تعداد زمان	درصد
انگلیسی	۷۲۰۴	٪۶۸/۹	۳۲۸۳	٪۶۹/۸
فرانسوی	۱۲۵۲	٪۱۲/۰	۵۶۷	٪۱۲/۱
ایتالیایی	۳۵۴	٪۳/۴	۱۳۳	٪۲/۸
روسی	۲۶۰	٪۲/۵	۱۱۳	٪۲/۴
اسپانیایی	۲۵۰	٪۲/۴	۱۵۴	٪۳/۳
هلندی	۱۹۹	٪۱/۹	۴۷	٪۱/۰
سوئدی	۱۵۶	٪۱/۵	۵۰	٪۱/۱
لاتین	۹۵	٪۰/۹	۱۲	٪۰/۳
چکی	۷۶	٪۰/۷	۳۲	٪۰/۷
دانمارکی	۷۰	٪۰/۷	۲۸	٪۰/۶
لهستانی	۵۷	٪۰/۵	۳۴	٪۰/۷
ژاپنی	۵۵	٪۰/۵	۳۴	٪۰/۷
پرتغالی	۵۱	٪۰/۵	۳۲	٪۰/۷
نروژی	۴۵	٪۰/۴	۲۰	٪۰/۴
چینی	۴۲	٪۰/۴	۱۵	٪۰/۳
عربی	۳۳	٪۰/۳	۱۹	٪۰/۴
یونانی قدیمی	۲۷	٪۰/۳	۶	٪۰/۱
مجاری	۲۷	٪۰/۳	۹	٪۰/۲
یونانی جدید	۲۲	٪۰/۲	۱۴	٪۰/۳
فنلاندی	۲۱	٪۰/۲	۱۹	٪۰/۴
ترکی	۱۷	٪۰/۲	۱۴	٪۰/۳
عبری قدیمی	۱۳	٪۰/۱	۲	٪۰/۰
هندی	۱۱	٪۰/۱	۳	٪۰/۱
بقیه زبانها	۹۹	٪۰/۹	۵۴	٪۱/۲

تعداد عنوان کتابهای منتشرشده در کشورهای مختلف
(سالهای ۱۹۸۸ - ۱۹۸۹ - ۱۹۹۰ میلادی)

سال ۱۹۹۰	سال ۱۹۸۹	سال ۱۹۸۸	نام کشور
۱۰۳۰۵	۹۴۶۲	۸۳۶۰	اتریش
۳۶۲۳۹	۳۸۳۵۳	۳۵۴۲۶	اسپانیا
۴۹۵۰	۶۶۹۶	۴۴۸۶	آفریقای جنوبی
۲۷۹۵	-	-	افغانستان
-	۶۰۱۸	۶۵۲۶	آلمان شرقی
۶۱۰۱۵	۶۵۹۸۰	۶۸۶۱۱	آلمان غربی
۲۵۰۶۸	۲۲۶۴۷	۱۹۶۲۰	ایتالیا
-	۶۲۸۹	۳۴۰۱	ایران
-	۶۸۲۲	۸۲۸۹	بلژیک
۳۴۱۲	۴۵۴۳	۴۳۷۹	بلغارستان
-	۶۵۲۷	-	پرتغال
۷۷۸۳	۱۱۲۱۷	-	تایلند
۶۲۹۱	-	-	ترکیه
۸۵۸۵	۹۲۹۴	۹۵۵۸	چکسلواکی
۷۳۹۲۳	۷۴۹۷۳	-	چین
۱۱۰۸۲	۱۰۷۶۲	۱۰۵۸۴	دانمارک
-	۷۶۷۱۱	-	روسیه شوروی
۲۱۷۶	۳۸۶۷	-	رومانی
۱۲۰۳۴	۱۱۱۹۷	۱۱۷۹۴	سوئد
۱۳۸۳۹	۱۴۲۷۰	۱۲۶۹۸	سوئیس
۲۴۵۵	۲۱۸۸	۲۱۷۵	سريلانکا
-	۲۳۵۰	۱۸۴۰	شیلی
۴۱۷۲۰	۴۰۱۱۵	۳۹۰۲۶	فرانسه
۱۰۱۵۳	۱۰۰۹۷	۱۰۳۸۶	فنلاند
۳۹۳۳۰	۳۹۲۶۷	۴۲۸۴۲	کره جنوبی
-	۲۱۹۹	۲۰۶۹	کوبا
۱۰۲۴۲	۱۰۲۸۶	۱۰۷۲۸	لهستان
۴۵۷۸	۳۳۴۸	-	مالزی
۸۳۲۲	۸۶۳۱	۸۶۲۱	مجارستان
-	۳۴۹۰	۴۸۲۶	مکزیک
۳۷۱۲	۵۳۳۱	۴۸۹۴	نروژ
۱۳۶۹۱	۱۵۳۹۲	۱۳۸۴۵	هلند
۱۳۹۳۷	۱۱۸۵۱	۱۴۴۰۸	هندوستان
۹۷۹۷	۱۱۳۳۹	۱۲۱۰۰	یوگسلاوی
۳۲۵۵	-	-	یونان